הפסגה המשולשת: טראמפ אוחז את המקל משני קצותיו

written by יוסף רוזן | 18.11.2026

הנשיא טראמפ יקיים השבוע שתי פסגות מדיניות דרמטיות. ביום שלישי טראמפ נועד במנילה עם ראשי ממשלות הודו, יפן ואוסטרליה בפסגת מנהיגי ה-QUAD הראשונה מאז ספטמבר 2024. ביום חמישי ייפגש בשנז'ן עם שי ג'ינפינג ופוטין, בפסגה המשולשת הראשונה של ארה"ב, סין ורוסיה. ברקע, אי-הוודאות סביב חידוש המלחמה באיראן, התגברות הלחימה בין רוסיה לאוקראינה והתבוסה בבחירות האמצע.

מצד אחד, טראמפ פועל מול שותפותיו במרחב האינדו-פסיפיק, כדי לבסס שיתופי פעולה ביטחוניים וטכנולוגיים ולהרגיע את החשש שלהן מכך שיחתור להבנות מול סין ורוסיה על חשבונן. מצד שני, השותפות של ארה"ב לא יהיו סביב השולחן בשנז'ן. טראמפ, שכבר חושב על המורשת שלו, לא בהכרח יחשוב על שותפותיו.

בכל מקרה, אין לצפות להחלטות משמעותיות או להסכמים פורצי דרך מהפסגה בשנז'ן, כפי שהפגישות הקודמות בין טראמפ לבין שי כבר הוכיחו.

הנמכת ציפיות

ערב הפסגה בסין, לזכותו של טראמפ ניתן לרשום שתי אבני דרך.

ביום ראשון חתמו בסן פרנסיסקו ארה"ב, הודו ושותפות נוספות, בהן ישראל, על הצהרה להגנה על שרשראות האספקה של הבינה המלאכותית במסגרת Pax Silica. זאת לצד הרחבת המגבלות על אספקת שבבים. ובמנילה, מנהיגי ה-QUAD התנגדו לשינוי הסטטוס קוו במרחב בכוח והביעו דאגה מכפייה כלכלית, לרבות מגבלות ייצוא שרירותיות בהקשר למגבלות הסיניות על משאבי אדמה נדירים.

כך טראמפ מגיע לשנז'ן עם מסר של הרגעה לשותפות וציפיות נמוכות מהפסגה עצמה. הבית הלבן מסר לעיתונאים שאין ציפייה להגיע להסכם מכל סוג, והגדיר את צמצום הנשק הגרעיני ומניעת פרוליפרציה כנושא המרכזי בפסגה. בפועל, סין דוחה באופן עקבי הסדרי בקרת נשק, בטענה שהארסנל שלה קטן בהרבה.

ההסכם האחרון שהגביל את המאגרים של ארה"ב ורוסיה (START) פקע בפברואר 2026, ולראשונה מאז שנות ה-70 אין מגבלות מחייבות על הנשק האסטרטגי של שתי המעצמות. טראמפ ביקש להכין הסכם חדש ומודרני, ושואף לצרף אליו את סין. ארה"ב גם מסרה שהמלחמה באוקראינה לא תהיה על סדר היום, אך טראמפ מצדו טען שמדובר ב"נושא אהוב".

המשתתפים לא מסוגלים אפילו להסכים על נושאי השיחה, שלא לדבר על התוכן.

קלחת של אינטרסים

בשלב זה, הנראות היא הקלף החשוב יותר עבור כל אחת מהשחקניות. טראמפ חוזר מתבוסה בבחירות האמצע וזקוק לבמה מדינית כשהוא כבר חושב על המורשת שלו. קונגרס שיעבור לידי הדמוקרטים ב-3 בינואר ינסה להגביל אותו ככל הניתן.

שי ג'ינפינג מקבל מעמד שווה לוושינגטון ולמוסקבה בסוגיה הגרעינית. ואילו פוטין, בשנה החמישית למלחמה, מקבל מקום בשולחן הבכיר בלי לוותר על דבר, ואחרי שספג מכה קשה נוספת מאוקראינה עם הפגיעה בגשר קרץ'.

לתוך הקלחת הזו עלולה להתווסף גם פגישה של טראמפ עם קים ג'ונג און בחסות סינית, אחרי שהרודן מצפון קוריאה אירח את שי בפיונגיאנג ביוני 2026 ועמד לצד שי ופוטין במצעד בבייג'ינג בספטמבר 2025.

ארץ נעדרת

סביר שהמנהיגים בכל זאת ישוחחו על אוקראינה ואיראן. לכל אחת מהמעצמות אינטרסים ברורים בכל אחת מהזירות, אך אין לראות בהן מופעים נפרדים המתרחשים בוואקום. הזירות שזורות זו בזו ומשפיעות זו על זו. לכן גם קיים קשר הדוק בין שני האירועים המדיניים של השבוע.

ה-QUAD הוא כדור ההרגעה ואיתות לטוקיו, לדלהי ולקנברה שוושינגטון עדיין מייחסת חשיבות אסטרטגית לאינדו-פסיפיק. שנז'ן הוא הקצה השני של המקל.

אם בכל זאת שלוש מעצמות גרעיניות יגיעו להבנות, גם אם לא רשמיות, המחיר עלול ליפול על מי שנעדר: יפן, טאיוואן ודרום קוריאה, שחוששות מתוקפנות סין וצפון קוריאה; אירופה וקייב, בכל הנוגע למלחמה; דלהי, שיושבת בין שני השולחנות עם נפט רוסי, הסכם סחר אמריקני לא חתום, סין על גבולה ומעורבות גוברת של פקיסטן בזירה הבינלאומית; וישראל, שעדיין ניצבת במלחמה בשבע חזיתות ובמבוי פוליטי סתום.

יפן והודו תחילה

במצב כזה של אי-ודאות, השותפות של ארה"ב צריכות להשקיע רבות בחיזוק השותפויות ביניהן. אין בכך כדי לערער על מקומה הייחודי של ארה"ב כבעלת הברית המשמעותית ביותר של מדינות העולם החופשי, ובהן ישראל, אלא להכיר בשינויים שמחייבים התאמות.

סימן לכך ניתן לראות כבר השבוע, כאשר ב-18-19 בנובמבר, במקביל לשנז'ן, יקיימו שרי החוץ והביטחון של הודו ויפן בטוקיו את הדיאלוג הרביעי בפורמט 2+2. על סדר היום: ביטחון מיצרי

הורמוז, יציבות האינדו-פסיפיק ושיתוף פעולה ביטחוני.

מן הצד הישראלי, צריך להציע ערך מוסף לשתי השותפות האלה. ראשית, להסיר חסמים רגולטוריים להרחבת והעמקת הפרויקטים הביטחוניים המשותפים, שיכללו גם שיתוף ידע והרחבת בסיס הייצור התעשייתי הביטחוני. שנית, התאמת היכולות הישראליות לתוכניות הלאומיות של יפן והודו. שלישית, להיערך לשינויים במדיניות ארה"ב כלפי ישראל, בדגש על התחום הביטחוני.

וושינגטון יכולה להרשות לעצמה לאחוז את המקל משני קצותיו. ישראל לא יכולה, ועליה לבנות את השותפויות שלה בהקדם.

פורסם ב-JNS ישראל, בתאריך 18 בנובמבר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.